

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 884/2016-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. decembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného JUDr. Ján Florián Gajniak advokát, s. r. o., Šafárikovo námestie 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ján Florián Gajniak, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na primerané hmotné zabezpečenie podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 68/2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len

„sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. Ján Florián Gajniak, advokát, s. r. o., Šafárikovo námestie 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ján Florián Gajniak, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na primerané hmotné zabezpečenie podľa čl. 39 ods. 1 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 68/2008 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom napadnutého konania vedeného okresným súdom v procesnom postavení navrhovateľa. Predmetom napadnutého konania je rozhodovanie vo veci neplatnosti rozviazania pracovného pomeru a zaplatenia nemocenských dávok proti Sociálnej poisťovni – ústredie (odporca v 1. rade) a [REDACTED] – správcovi konkurznej podstaty úpadcu (odporca v 2. rade). Sťažovateľ v sťažnosti zdôrazňuje, že svoj návrh doručil okresnému súdu už 31. marca 2008, pričom napadnuté konanie nie je stále právoplatne skončené, *„hoci ide o pracovnú a sociálnu vec, ktorá má pre pracovníka-občana SR mimoriadny význam, je mu vyplácaný už 6 rokov nižší starobný dôchodok...“*.

Sťažovateľ zdôrazňuje, že ústavný súd už v náleze sp. zn. IV. ÚS 298/2013 z 23. septembra 2013 vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ku ktorému došlo postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Od rozhodnutia ústavného súdu vo veci predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľa *„ubehlo 2,5 roka a od podania žalobného návrhu ubehlo 7,5 rokov a spor nie je právoplatne skončený... Samotné dokazovanie v sporovom prípade zn. spisu 15 C 68/2008 prebieha neefektívne a s prietahmi, pretože dodnes nie je ukončené ani 1. stupňovým ROZSUDKOM na súde.“*

Sťažovateľ argumentuje, že prerokúvajúca vec nie je právne zložitá, pričom *„výpoveď z pracovného pomeru v predmetnej právnej veci nebola riadne doručená do vlastných rúk*

sťažovateľovi v znení Zákonníka práce a preto dôkaz zaťažoval odporcu - zamestnávateľa, vec sa mohla rozhodnúť do 6 mesiacov na jedinom pojednávaní súdu. Sťažovateľ sa nijakým spôsobom nesnažil o prietahy v konaní súdu, robil len úkony ktoré si vyžiadal dlhý čas nečinnosti súdu.“.

V súvislosti s postupom okresného súdu v napadnutom konaní sťažovateľ namieta, že *«nekonaním súdu vzniká sťažovateľom ujma. V tejto sťažnosti je potrebné najmä poukázať na viaceré UZNESENIA napr. Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co342/10 z 30. 09. 2010, ktorým KS vec vrátil v celom rozsahu žaloby na ďalšie konanie aj z dôvodov na str. 4 tohto UZNESENIA posledný odst. „súdy musia poskytovať v obč. súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola účinne zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania, prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov obč. súdneho konania nie je v súlade s požiadavkami spravodlivého súdneho procesu, ktorým sa realizuje základné ústavné právo na súdnu ochranu.“».*

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [redacted]... v konaní Okresného súdu Bratislava I č. k. 15 C 68/2008 na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v priemernej lehote podľa čl. 48 ods. 2 a právo podľa čl. 39 odst. 1 Ústavy SR na hmotné zabezpečenie pri nespôsobilosti na prácu v chorobe a podľa čl. 6 odst. 1 právo na spravodlivé súdne konanie v primeranej lehote podľa Medzinárodného Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní zn. spisu 15 C 68/2008 postupom Okresného súdu Bratislava I porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje Ústavný súd SR, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 68/2008 konal bez zbytočných prietahov.

3. [redacted]... priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume: 90 000.- Eur z titulu majetkovej ujmy a primerané finančné zadosťučinenie v sume: 160 000.- Eur z titulu nemajetkovej – zdravotnej ujmy a porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 a na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 odseku /2/ Ústavy SR a podľa článku 8 a čl. 41 a článku 6 odseku /1/ na spravodlivé súdne konanie

v primeranej lehote... postupom Okresného súdu Bratislava I v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod zn. spisu číslo 15 C 68/2008 a zaväzuje Okresný súd Bratislava I, aby uvedené priznané sumy: 90 000.- EUR a 160 000.- Eur vyplatil sťažovateľovi...

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania vo výške 260.- Eur za dva úkony právnej služby a zaväzuje Okresný súd Bratislavu I, aby sumu 260.- Eur uhradil do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní uznesením odmietnuť bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základného práva na primerané hmotné zabezpečenie podľa čl. 39 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

V súlade s čl. 39 ods. 1 ústavy občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 39 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období pred nadobudnutím právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 298/2013 z 23. septembra 2013

Sťažovateľ v sťažnosti namieta prietahy v napadnutom konaní, ktoré už boli predmetom posudzovania ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 298/2013, v ktorom ústavný súd rozhodol nálezom č. k. IV. ÚS 298/2013-38 z 23. septembra 2013 (ďalej aj „nález z 23. septembra 2013“) tak, že vyslovil porušenie sťažovateľovho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, okresnému súdu prikázal v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov a sťažovateľovi priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 500 €, ako aj úhradu trov konania; označený nález nadobudol právoplatnosť 8. novembra 2013 (obdobie pred nadobudnutím právoplatnosti nálezú ústavného súdu z 23. septembra 2013). Sťažnosťou sa sťažovateľ domáha vyslovenia ním označených práv garantovaných ústavou a dohovorom postupom okresného súdu v napadnutom konaní aj v období po nadobudnutí právoplatnosti označeného nálezú ústavného súdu.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Keďže ústavný súd už rozhodol o predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľa nálezom z 23. septembra 2013, časť sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

pri predbežnom prerokovaní v období do nadobudnutia právoplatnosti označeného nálezu, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde [v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde] ako neprípustnú.

V sťažnosti sťažovateľ v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namieta aj porušenie základného práva na primerané hmotné zabezpečenie podľa čl. 39 ods. 1 ústavy. Rozhodnutím ústavného súdu o tom, že časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v období pred nadobudnutím právoplatnosti nálezu z 23. septembra 2013, je neprípustná (ústavný súd už vo veci rozhodol), sa konštitovala procesná situácia, ktorá vylučuje, aby okresný súd v tomto období porušoval základné právo sťažovateľa na primerané hmotné zabezpečenie, keďže sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia tohto základného práva v súvislosti s namietaným porušením práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Túto časť sťažnosti preto ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 39 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 298/2013 z 23. septembra 2013

Vzhľadom na závery uvedené v časti II.1 tohto uznesenia je predmetom prieskumu ústavného súdu zvyšná časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 39 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezu ústavného súdu z 23. septembra 2013.

Pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd zistil, že okresný súd v napadnutom konaní nariadil 21. novembra 2013 pojednávanie na 25. február 2014. Dňa 29. novembra 2013 bolo okresnému súdu doručené oznámenie o zbavení [REDACTED]

██████ funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu a o zrušení konkurzu na majetok úpadcu ██████████ uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 K 182/1999 z 28. februára 2011 (ďalej len „uznesenie z 28. februára 2011“). Okresný súd si preto 5. decembra 2013 vyžiadal uznesenie krajského súdu z 28. februára 2011, ktoré mu bolo doručené 10. decembra 2013.

Dňa 25. februára 2014 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na účely rozhodnutia o rozšírení žalobného návrhu a o rozšírení okruhu účastníkov konania na strane odporcov na neurčito. Dňa 4. júla 2014 okresný súd sťažovateľa vyzval na odstránenie nedostatkov návrhu na rozšírenie okruhu účastníkov konania na strane odporcov a návrhu na rozšírenie žalobného petitu v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Následne okresný súd uznesením č. k. 15 C 68/2008-183 z 29. septembra 2014 návrh sťažovateľa na rozšírenie okruhu účastníkov konania na strane odporcov o Slovenskú republiku a návrh na rozšírenie žalobného petitu odmietol z dôvodu, že sťažovateľ návrhy na výzvu okresného súdu neodstránil.

Dňa 2. júna 2015 okresný súd nariadil pojednávanie na 24. november 2015. Pojednávanie, ktoré sa 24. novembra 2015 uskutočnilo, bolo odročené na 3. marec 2016 z dôvodu požiadavky sťažovateľa na oboznámenie sa s vyjadrením odporcu v 2. rade z 15. augusta 2012, ktoré mu bolo doručené krátkou cestou na tomto pojednávaní.

Dňa 3. marca 2016 sa uskutočnilo pojednávanie v neprítomnosti sťažovateľa, ktorý predvolanie zobral na vedomie na predchádzajúcom pojednávaní, ale svoju neprítomnosť neospravedlnil. Na tomto pojednávaní okresný súd návrh sťažovateľa na vykonanie dôkazu výsluchom odporcu v 2. rade zamietol z dôvodu hospodárnosti a dokazovanie vyhlásil za skončené a následne vyhlásil rozsudok č. k. 15 C 68/2008-210 (ďalej len „rozsudok z 3. marca 2016“), ktorým bol návrh sťažovateľa vo veci neplatnosti rozviazania pracovného pomeru proti odporcovi v 1. rade (Sociálnej poisťovni – ústredie) a odporcovi v 2. rade (██████████ – správcovi konkurznej podstaty úpadcu) zamietnutý. Okresný súd zároveň nepriznal odporcovi v 1. rade a odporcovi v 2. rade náhradu trov konania.

Dňa 1. apríla 2016 požiadala zákonná sudkyňa o predĺženie lehoty na vyhotovenie rozsudku do 31. mája 2016. Rozsudok z 3. marca 2016 bol písomne vyhotovený 22. apríla 2016 a následne doručovaný účastníkom konania (rozsudok okresného súdu z 3. marca 2016 bol sťažovateľovi doručený 10. mája 2016). Sťažovateľ podal 23. mája 2016 proti rozsudku okresného súdu z 3. marca 2016 odvolanie. Dňa 7. júla 2016 bolo odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu z 3. marca 2016 doručované odporcom v 1. a 2. rade. Dňa 9. novembra 2016 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaujatie stanoviska k vyjadreniam odporcov v 1. a 2. rade.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

Ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03).

Z prehľadu procesných úkonov vykonaných v napadnutom konaní možno v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezú ústavného súdu z 23. septembra 2013 identifikovať niekoľkomesačnú nečinnosť okresného súdu (od septembra 2014, keď okresný súd rozhodol o návrhu sťažovateľa na rozšírenie okruhu účastníkov konania a o návrhu na rozšírenie žalobného petitu, až do júna 2015, keď bolo vo veci nariadené pojednávanie).

Vzhľadom na ojedinelosť zistenej nečinnosti okresného súdu v posudzovanom období a s prihliadnutím na stabilizovanú judikatúru ústavného súdu, ako aj na to, že okresný súd 3. marca 2016 vo veci meritórne rozhodol, pričom v súčasnosti vykonáva procesné úkony nevyhnutné pre následné konanie vo veci na odvolacom súde, ústavný súd sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezú ústavného súdu z 23. septembra 2013, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ ďalej namietal porušenie základného práva podľa čl. 39 ods. 1 ústavy.

Z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že porušenie svojho základného práva na primerané hmotné zabezpečenie podľa čl. 39 ods. 1 ústavy namieta v príčinnej súvislosti s namietaným porušením svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Keďže ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v posudzovanom období nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia jeho základného práva zaručeného v čl. 39 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa obsiahnutými v petite jeho sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2016